

Till
Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se
fredrik.norlund@regeringskansliet.se

Dnr I2020/03164

Stockholm den 1 mars 2021

Remiss Energimarknadsinspektionens rapport Kapacitetsutmaningen i elnäten samt promemorian Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet

Fastighetsägarna Sverige har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad rapport och promemoria.

Fastighetsägarnas yttrande:

Rapport Kapacitetsutmaningen i elnäten

Fastighetsägarna ställer sig bakom förslaget om nätutvecklingsplaner.

Fastighetsägarna anser att elnätsföretag bör föra utökad dialog med fastighetsägare, kommuner och regioner och andra aktörer för att komma till rätta med utmaningen med eventuell kapacitetsbrist i elnäten. Kravet kring nätutvecklingsplaner kan bidra till en sådan utökad dialog och samtidigt ge elnätsföretag bättre planeringsförutsättningar. Nätutvecklingsplanerna kommer att kunna ge såväl nuvarande elkunder som presumtiva elkunder bättre information om befintliga flaskhalsar i elnätet och elnätets framtida utveckling.

Fastighetsägarna är positiva, men vill samtidigt varna för övertro, till ökad användning av flexibilitetstjänster för ett mer effektivt nätutnyttjande.

Fastighetsägarna anser att två avgörande faktorer för att uppnå detta är dels att elnätskunder som bidrar med flexibilitet får erforderligt betalt för det, dels att det sker frivilligt för elnätskunder för att det inte ska likna ransonering.

En förutsättning för detta är att Ei, till exempel inom ramen för dialogforumet EFFEKT-dialogen, fångar upp och tar hänsyn till elkundernas synpunkter och förslag kring såväl regler för flexibilitetsmarknaders utformning som krav på elnätsägare.

Promemorian Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet

Att dagens regelmodell för elnät, tillsammans med intäktsramar, för såväl kunder som kapaciteten i Sveriges elnät är undermålig råder det inget tvivel om. Elnätsföretag har utan motsvarande kapacitetsökning kunnat höja elnätspriserna ohämmat och i de fall EI försökt begränsa detta har domstolar tillåtit det att fortsätta. Elnätskunder har under flera år lämnats i det närmast helt oskyddade. Sverige lider av något som kan beskrivas som en elnätsregleringskris.

Därför är Fastighetsägarna är positiva till att det styrs mot alternativa lösningar till kostsamma och traditionella nätinvesteringar där det är motiverat för att uppnå kostnadseffektivitet i elnätsverksamheten.

Fastighetsägarna menar att kraft- och fjärrvärme kan ha en viktig roll när det gäller att minska kapacitetsbristen i elnätet både med bidragen eleffekt och för att minska behov av att värma byggnader med el. Fastighetsägarna vill dock vara tydliga med att byggnader inte ska slösa med värme i onödan med syfte att kraftvärme kan producera el.

Grundproblemet är alltså eftersatt överföringskapacitet eftersom elnätsprishöjningar inte gått eller går till ökad kapacitet. Kraftvärme och fjärrvärme måste dessutom stå på egna ben. Fastighetsägarna vill varna för att låta värmekunder och elnätskunder bekosta ökad förbränning för att lösa kapacitetsbrist. Forskning¹ visar att värmekunder i kraftvärmenät subventionerar elproduktionen. Den uppgörelse som Energiminister Ygeman gjorde med Ellevio och Eon innebar att elnätskunders pengar får användas till att öka förbränning i kraftvärmeverk. Uppgårelsen kan ifrågasättas ur konkurrenssynpunkt eftersom leverantörer av spillvärme till fjärrvärmenät missgynnas när kraftbolag får ersättning med elnätskunders pengar för att skapa värme +el mha förbränning.

Fastighetsägarna är bekymrade över kommuner som använder planmonopol för att tvinga in kunder till, inte sällan sitt eget, fjärrvärmebolag. Fastighetsägarna vill vara tydliga med att vi anser att Fjärr- och kraftvärme är bra, men dessa måste kunna vara ett konkurrenskraftigt alternativ på egna meriter.

Fastighetsägarna välkomnar en sammanhållen strategi för kraft- och fjärrvärme. Strategin bör tydliggöra att kraft- och fjärrvärme inte får kors-subventioneras enligt ovan men den bör också lyfta fram möjligheter med att använda kraftvärme som komplement till nätinvesteringar på egna meriter.

FASTIGHETSÄGARNA SVERIGE

Anders Holmestig
Vd

Rikard Silverfur
Chef Utveckling & Hållbarhet

¹ "Strategic Cost shifting in the Swedish District Heating and Electricity Markets" Prof Magnus Söderberg, The Energy Journal, Vol. 41, No. 5.